

Polacy o nadchodzących wyborach samorządowych

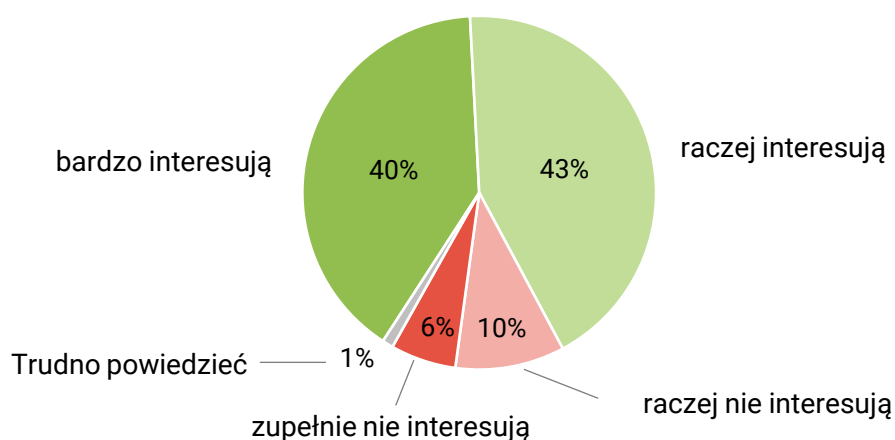

Fundacja Centrum Badań Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wybory samorządowe cieszą się dużym zainteresowaniem Polaków¹. Na około dwa tygodnie przed dniem wyborów interesuje się nimi 83% ogółu uprawnionych do głosowania, przy czym dwie piąte interesuje się nimi w dużym stopniu (40%).

CBOS

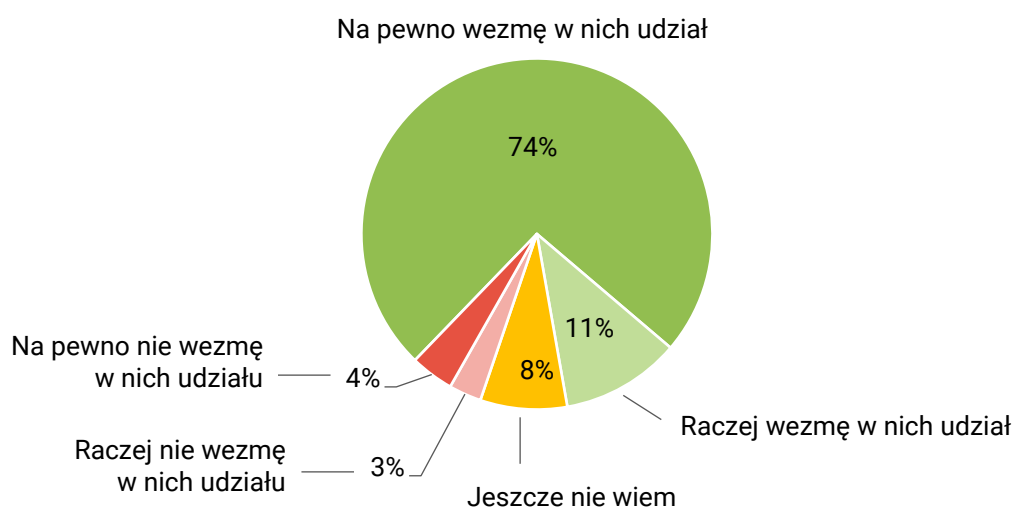
RYS. 1. 7 kwietnia tego roku odbędą się wybory samorządowe do rad gminnych, powiatowych i sejmików wojewódzkich oraz I tura wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Czy Pana(ia) wybory te:

Z wysokim poziomem zainteresowania wiążą się również wysokie deklaracje uczestnictwa w nadchodzącym głosowaniu. Prawie trzy czwarte dorosłych Polaków twierdzi, że na pewno weźmie udział w wyborach władz lokalnych (74%), dalsze 11% jest trochę mniej pewna, że pójdzie głosować. Oczywiście nie należy oczekiwać, by frekwencja w wyborach w pełni dorównała deklaracjom. Deklarowana frekwencja oznacza raczej chęć uczestnictwa w procedurze głosowania, co nie zawsze w pełni przekłada się na faktyczne zachowania wyborcze – z reguły znacznie więcej osób deklaruje zamiar uczestniczenia w głosowaniu, niż rzeczywiście potem w nim uczestniczy. Warto jednak zauważyć, iż zarówno poziom deklarowanego zainteresowania wyborami, jak i deklaracje w nich uczestniczenia są wyższe, niż rejestrowaliśmy w ubiegłych latach. Z dużym prawdopodobieństwem można zatem zakładać, iż frekwencja w tegorocznych wyborach władz lokalnych będzie co najmniej podobna, jeśli nie wyższa niż w poprzednim głosowaniu, w październiku 2018 roku. Wówczas do urn poszło 54,9% uprawnionych do głosowania – więcej niż kiedykolwiek wcześniej uczestniczyło w wyborach samorządowych.

¹ Badanie „Aktualności” (2) zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI) w okresie od 18 do 22 marca 2024 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000).

RYS. 2. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?

Udział w wyborach samorządowych podobnie często deklarują mężczyźni, jak kobiety. 7 kwietnia do urn częściej wybierają się osoby w wieku między 45 a 64 rokiem życia niż młodsi (w tym przede wszystkim najmłodsi z badanych, między 18 a 24 rokiem życia), którzy najrzadziej mają ochotę głosować. Częściej swój udział w wyborach samorządowych zapowiadają mieszkańcy małych i średnich miast (liczących do 19 999 mieszkańców i od 20 000 do 99 999) niż mieszkańcy wsi oraz większych aglomeracji (w tym szczególnie mieszkańcy miast dużych, liczących od 100 000 do 499 999 mieszkańców). Deklaracjom udziału w głosowaniu wyraźnie sprzyja wyższe wykształcenie, zainteresowanie polityką i wyrobione poglądy polityczne. Częściej i bardziej zdecydowanie udział w wyborach zapowiadają osoby deklarujące lewicowe niż prawicowe, a zwłaszcza centrowe przekonania polityczne (zob. tabelę 2).

Wśród elektoratów partyjnych do udziału w nadchodzącym głosowaniu stosunkowo najbardziej zmobilizowany jest elektorat PiS. Jednak tylko niewiele mniej zdecydowanie o swoim uczestnictwie w wyborach zapewniają zwolennicy Lewicy oraz KO. Stosunkowo słabiej są natomiast zmobilizowani wyborcy Konfederacji, a także Trzeciej Drogi.

TABELA 1

Elektoraty ugrupowań politycznych*	Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?			
	Na pewno wezmę w nich udział	Raczej wezmę w nich udział	Jeszcze nie wiem	Nie wezmę w nich udziału
	w procentach			
PiS	89	6	3	2
Lewica	87	5	4	3
KO	85	7	5	3
Konfederacja WiN	78	16	2	4
Trzecia Droga	77	18	1	4
Niezdecydowani	82	12	6	1

* Wyróżnione na podstawie deklaracji udziału w hipotetycznych wyborach do Sejmu i poparcia w nich konkretnych ugrupowań

PREFERENCJE W WYBORACH DO SEJMIKÓW WOJEWÓDZKICH

W wyborach do sejmików wojewódzkich największym sondażowym poparciem cieszą się kandydaci głównego z rządzących ugrupowań – KO (22% deklaracji poparcia wśród zdeklarowanych uczestników wyborów). Mniej badanych deklaruje chęć głosowania w tych wyborach na reprezentantów PiS (19%). Pozostałe ogólnopolskie komitety cieszą się skromniejszym zainteresowaniem zdeklarowanych wyborców. Co dziesiąty pytany ma zamiar głosować na kandydata Konfederacji i Bezpartyjnych Samorządowców (11%). Nieco mniej zwolenników mają kandydaci Trzeciej Drogi (9%). W skali ogółu sporym poparciem potencjalnych wyborców cieszą się kandydaci Stowarzyszenia „Bezpartyjni Samorządowcy” (8%), ugrupowania niemającego swej reprezentacji w parlamencie. Minimalnie mniej badanych zamierzających wziąć udział w wyborach samorządowych deklaruje zamiar głosowania na kandydatów Lewicy (6%). Trzech na stu respondentów zamierza głosować na kandydatów jakiegoś innego komitetu wyborczego (3%). Więcej niż co piąty zdeklarowany uczestnik kwietniowego głosowania jeszcze nie wie, jak będzie głosował w wyborach do sejmików wojewódzkich (22%). Prawdopodobnie ostateczne decyzje tego bardzo znaczącego odsetka niezdecydowanych wyborców (dorównującego poparciem dla najsilniejszego ugrupowania) przesądzą o układzie sił w sejmikach wojewódzkich.

CBOS

RYS. 3. Na kandydata którego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do sejmiku województwa?

ODPOWIEDZI BADANYCH DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH (N=815)

TABELA 2

		Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?				Liczba osób
		Na pewno wezmę w nich udział	Raczej wezmę w nich udział	Jeszcze nie wiem	Nie wezmę w nich udziału	
		%	%	%	%	
Ogółem		74	11	8	7	998
Płeć	Mężczyźni	73	11	9	7	468
	Kobiety	74	11	7	7	530
Wiek	18–24 lata	46	33	15	6	94
	25–34	68	15	8	9	155
	35–44	70	8	10	12	195
	45–54	80	10	6	4	162
	55–64	81	11	5	4	153
	65 lat i więcej	83	3	7	7	239
Miejsce zamieszkania	Wieś	72	12	9	7	411
	Miasto do 19 999	78	12	7	2	141
	20 000 – 99 999	80	9	7	5	194
	100 000 – 499 999	64	11	11	14	141
	500 000 i więcej mieszk.	75	10	7	8	110
Wykształcenie	Podstawowe	62	17	9	12	140
	Zasadnicze zawodowe	73	6	14	7	210
	Średnie	72	13	8	7	354
	Wyższe	82	9	3	5	294
Status społeczno-zawodowy	Pracownicy najemni i inni zatrudnieni	74	12	8	6	382
	Własna działalność gospodarcza	83	8	4	4	106
	Rolnicy	57	14	18	11	42
	Emeryci i renciści	82	5	7	6	327
	Uczniowie i studenci	53	24	13	10	58
	Bezrob. i nieprac. z innych powod.	56	23	7	14	76
Miesięczne dochody netto	Do 1999 zł	62	18	12	8	195
	Między 2000 a 2999 zł	76	8	7	9	148
	Między 3000 a 3999 zł	72	10	12	6	149
	Między 4000 a 4999 zł	78	10	7	5	138
	5000 zł i więcej	78	10	5	7	271
Ocena własnych war. mater.	Złe	75	12	8	5	88
	Średnie	73	9	10	8	296
	Dobre	74	12	7	7	614
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	72	5	8	14	72
	Raz w tygodniu	77	11	10	3	297
	1-2 razy w miesiącu	78	7	5	11	103
	Kilka razy w roku	74	11	10	5	210
	W ogóle nie uczestniczy	70	14	7	10	303
Poglądy polityczne	Lewica	81	8	6	4	262
	Centrum	71	14	8	7	251
	Prawica	75	11	8	5	387
	Trudno powiedzieć	54	9	13	24	70

TABELA 3

		Na kandydata którego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do sejmiku województwa?								Liczba osób
		KW Prawo i Sprawiedliwość	KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	KKW Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronictwo Ludowe	KKW Lewica	KKW Koalicja Obywatelska	KW Stowarzyszenie „Bezpartyjni Samorządowcy”	Inny komitet wyborczy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		19	11	9	6	22	8	3	22	815
Płeć	Mężczyźni	19	17	8	6	18	8	3	21	380
	Kobiety	19	5	10	6	25	8	4	22	435
Wiek	18–24 lata	6	19	5	6	11	26		27	72
	25–34	8	18	17	9	9	5	6	29	120
	35–44	11	17	9	9	20	8	4	21	150
	45–54	16	10	7	7	30	3	5	21	141
	55–64	27	3	12	5	17	10	2	23	133
	65 lat i więcej	34	4	6	3	31	5	2	15	200
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	11	10	5	12	10	3	20	329
	Miasto do 19 999	15	15	14	7	22	8	2	17	128
	20 000 – 99 999	14	10	10	8	21	8	3	27	168
	100 000 – 499 999	15	11	5	7	35	6	3	18	100
	500 000 i więcej mieszk.	7	6	4	6	43	1	5	27	90
Wykształcenie	Podstawowe	28	7	9	4	15	16		22	110
	Zasadnicze zawodowe	36	7	11	3	11	6	1	25	153
	Średnie	15	13	10	6	22	7	4	22	295
	Wyższe	11	12	8	9	30	7	5	19	258
Status społeczno-zawodowy	Pracownicy najemni i inni zatrudnieni	14	14	9	9	20	5	4	24	319
	Własna działalność gospodarcza	7	21	6	4	28	10	3	21	92
	Rolnicy	45	10	11		1	7	3	22	30
	Emeryci i renciści	29	3	8	5	27	8	3	17	272
	Uczniowie i studenci		17	26	5	6	33		12	43
	Bezrob. I nieprac. z innych powod.	21	10	8	3	13	5	3	36	60

TABELA 3

		Na kandydata którego komitetu wyborczego głosował(a)by Pan(i) w wyborach do sejmiku województwa?							Liczba osób	
		KW Prawo i Sprawiedliwość	KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	KKW Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronictwo Ludowe	KKW Lewica	KKW Koalicja Obywatelska	KW Stowarzyszenie „Bezpartyjni Samorządowcy”	Inny komitet wyborczy		Trudno powiedzieć
		%	%	%	%	%	%	%		%
Ogółem		19	11	9	6	22	8	3	22	815
Miesięczne dochody netto	Do 1999 zł	27	6	14	2	10	14	1	26	154
	Między 2000 zł a 2999 zł	28	5	8	4	23	5	3	26	121
	Między 3000 zł a 3999 zł	23	10	6	9	24	7	3	18	120
	Między 4000 zł a 4999 zł	15	13	16	8	20	6	4	18	116
	5000 zł i więcej	9	18	7	9	29	9	4	16	235
Ocena własnych war. mater.	Złe	22	4	20	5	15	9	6	18	75
	Średnie	27	6	10	4	15	11	3	25	225
	Dobre	16	14	8	7	26	7	3	21	515
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	57	14	6		2	3	5	13	56
	Raz w tygodniu	32	11	8	3	15	9	1	22	249
	1-2 razy w miesiącu	22	9	19	6	12	8	3	23	82
	Kilka razy w roku	9	17	8	3	30	9	3	20	177
	W ogóle nie uczestniczy	4	6	10	13	31	8	5	24	244
Poglądy polityczne	Lewica	3	6	8	19	36	5	4	18	229
	Centrum	8	3	18	1	26	11	4	30	205
	Prawica	36	19	6	1	12	7	2	16	327
	Trudno powiedzieć	23	14	8		4	12	5	34	43